

CZU 343.13:342.92

DOI 10.5281/zenodo.4320406

PROCEDURI SIMPLIFICATE DE CONSTATARE ȘI EXAMINARE A CONTRAVENȚIEI

Vitalie IONAȘCU,
doctor în drept

Vitalie ROMANDAȘ

SIMPLIFIED PROCEDURES FOR FINDING AND EXAMINATION OF THE CONTRAVENTION

Vitalie IONASCU,
PhD

Vitalie ROMANDAS

În contextul aspirațiilor europene Republica Moldova realizează pași importanți în vederea ralierei la standardele internaționale privind justiția penală. Legiuitorul național a transpus în viață o serie de mecanisme menite să simplifice justiția penală, fapt prin care contribuie în mod activ la asigurarea unui proces judiciar echitabil prin asigurarea unui termen adecvat și optim de soluționare a faptelor ilegale ușoare.

În această ordine de idei, legea contravențională a Republicii Moldova a fost desăvârșită prin stabilirea unor proceduri revoluționare de soluționare a unei fapte contravenționale, și anume procedura simplificată de constatare și examinare a unei contravenții și acordul de colaborare. Aceste instrumente au fost instituite pentru o serie de contravenții care au un pericol social minim și pentru care nu este necesar de administrat probe, fiind de ajuns constatările personale ale agentului constatatator sau pentru situațiile în care contravenientii își recunosc vina și colaborează cu autoritățile în vederea soluționării cazurilor în schimbul unei sancțiuni reduse. Aceste mecanisme prezintă mai multe avantaje, atât pentru contravenienți, cât și pentru autoritățile publice.

Cuvinte-cheie: echitabil, termen rezonabil, acord de colaborare, procedură simplificată, decizie, amendă redusă, contravenient, recunoașterea vinovăției, agent constatatator, legea contravențională.

In the context of European aspirations, the Republic of Moldova is taking important steps to rally to international standards on criminal justice. The national legislature has transposed some mechanisms to simplify criminal justice, which actively contributes to ensuring a fair trial by ensuring an adequate and optimal timeframe for solving minor illegal acts.

In this order of ideas, the contravention law of the Republic of Moldova was completed with revolutionary procedures for solving a contravention deed, namely the simplified procedure for finding and examining a contravention and the collaboration agreement. These instruments have been set up for a series of offenses which have a minimal social danger and for which it is not necessary to provide evidence as the personal findings of the ascertaining agent are sufficient or for situations in which the offenders admit guilt and work with the authorities to resolve cases, for a lighter sanction. These mechanisms have several advantages, both for offenders and for public authorities.

Keywords: fair, reasonable term, collaboration agreement, simplified procedure, decision, reduced fine, offender, guilty plea, ascertaining agent, misdemeanor law.

Introducere. În conformitate cu prevederile art. 6, paragr.(1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), care garantează dreptul la un proces echitabil, este stipulat că „orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil

Introduction. In accordance with Art. 6, paragraph (1) of the European Convention on Human Rights (ECHR), guaranteeing the right to a fair trial, it is stipulated that “everyone has the right to a fair trial, publicly and within a reasonable time of his case, by an independent and

a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei acuzației în materie penală îndreptate împotriva sa”. Noțiunea de „termen rezonabil” presupune un termen adecvat și optim de soluționare a procedurilor judiciare în funcție de complexitatea lor.

Prevederile menționate supra se referă și la cauzele contravenționale care în conformitate cu actele normative internaționale cad sub incidența acuzațiilor în materie penală [1, p. 105]. În această ordine de idei, soluționarea acestora în spiritul art. 6, paragr. (1) al CEDO la fel impune condiția respectării unui termen rezonabil [2, art. 6, paragr. (1)]. Această obligație derivă și din faptul că faptele contravenționale au un pericol social redus în comparație cu infracțiunile, iar soluționarea lor în funcție de anumite circumstanțe nu necesită un termen îndelungat fiind posibil de aplicat anumite proceduri simplificate.

În această ordine de idei, este relevantă și Recomandarea nr. R (87) 18 a Comitetului de miniștri către statele membre cu privire la simplificarea justiției penale [3, p. 336] care propune statelor membre „să revizuiască legislația lor în ceea ce privește examinările în afara instanței pentru a permite organelor competente în problemele penale să intervină la această etapă și să promoveze posibilitatea examinărilor în afara instanței, în special pentru infracțiuni minore...”. Astfel, la baza simplificării justiției penale stau următoarele teze/condiții:

- dezincriminarea infracțiunilor ușoare;
- nu trebuie aplicată nici o măsură de constrângere, în special detenția sau arestul preventiv;
- sancțiunile aplicate trebuie să fie doar de natură pecuniară, de mărime fixă și achitate deodată;
- propunerea unei proceduri simplificate trebuie să fie acceptată expres sau tacit de către contravenient în baza unei înțelegeri;
- acceptarea sau aprobarea acestei propuneri trebuie să înceteze orice urmărire în privința aceluiași fapt (non bis in idem).
- aceste proceduri nu trebuie să încalce

impartial tribunal established by law, which shall decide either on the violation of his civil rights and obligations or on the merits of the criminal charge against him”. The notion of “reasonable time” implies in itself an adequate and optimal term for solving judicial proceedings depending on their complexity.

The above-mentioned provisions also refer to contravention cases which, in accordance with international normative acts, fall under the incidence of criminal charges [1, p. 105]. In this order of ideas, their solution in the spirit of Art. 6 paragraph (1) of the ECHR also imposes the condition of respecting a reasonable term [2, Art. 6, paragraph (1)]. This obligation also derives from the fact that contravention acts have reduced social danger compared to the offences and their solution depending on certain circumstances does not require a long term as it is possible to apply certain simplified procedures.

In this order of ideas, Recommendation No. R (87) 18 of the Committee of Ministers to Member States on the simplification of criminal justice [3, p. 336] proposes to the Member States “to review their legislation on out-of-court examinations in order to allow the competent criminal bodies to intervene at this stage to promote the possibility of out-of-court examinations, in particular for minor offences...”. Thus, the simplification of criminal justice is based on the following theses / conditions:

- decriminalization of minor offences;
- no coercive measure should be applied – in particular detention or pre-trial detention;
- the penalties applied must be pecuniary in nature, fixed in size and paid at the same time;
- the proposal for a simplified procedure must be expressly or tacitly accepted by the infringer on the basis of an agreement;
- the acceptance or approval of this proposal must cease any pursuit of the same facts (non bis in idem).
- these procedures must not infringe the right of the suspect to have his case brought before the court [3, p. 337].

Consequently, in the context of the European aspirations of the Republic of Moldova, the

dreptul bănuitului astfel încât cauza sa să fie prezentată în fața organului de drept [3, p. 337].

Pe cale de consecință, în contextul aspirațiilor europene ale Republicii Moldova, este binevenită inițiativa legiuitorului de a institui o procedură simplificată de soluționare a contravențiilor, ceea ce de fapt poate contribui la o degajare în contextul rapoartelor juridice procesual contravenționale.

În procesul studiului dat au fost utilizate următoarele metode de cercetare științifică: analiza sistemică, analiza logică, analiza comparativă, sinteza și clasificarea. Materialele folosite sunt: actele legislative și cele normative ale Republicii Moldova în domeniu, doctrina juridică națională și alte studii.

Rezultate obținute și discuții. Printre modificările operate în legea contravențională prin Legea Republicii Moldova nr. 159 din 12.10.18 [7] a fost introdusă o procedură revoluționară de soluționare a unei fapte contravenționale, și anume o procedură simplificată de constatare și examinare a unei contravenții. O astfel de practică a fost instituită pentru o serie de contravenții care prezintă un pericol social minim și pentru care nu este necesar de administrat probe, fiind de ajuns constatările personale ale agentului constator.

La baza acestei inițiative a stat în primul rând, considerentul că pentru anumite fapte ilegale neesențiale, autoritățile statului întreprind o serie de acțiuni și cheltuiesc resurse care nu sunt justificate sau nu sunt acoperite de amenzi stabilite într-un final.

Pornind de la raționamentul că în anumite situații în care contravenienții dispun de bunul-simț al responsabilității, recunosc fapta imputată și sunt de acord să suporte pedeapsa contravențională în anumite condiții mai favorabile pentru aceștia, s-ar putea de aplicat o procedură mai simplă, ceea ce ar facilita cu mult activitatea de constatare și examinare a contravențiilor de către agenții constatori.

În aceeași ordine de idei, se consideră că prin stabilirea mecanismelor de examinare simplificată a cauzei contravenționale și încheierea acordului de colaborare se urmărește soluționarea procesului contravențional, într-un termen optim

initiative of the legislator to establish a simplified procedure for contraventions' resolving is welcome, which may in fact contribute to a clearance in the context of legal procedural contravention reports.

In the process of given study there were used the following scientific research methods: systemic analysis, logical analysis, comparative analysis, synthesis and classification. The materials used are the following: legislative and normative acts of the Republic of Moldova in the field, national legal doctrine and other studies.

Results obtained and discussions. Among the amendments operated in the contravention law by the Law of the Republic of Moldova No. 159 from 12.10.18 [7] a revolutionary procedure for solving a contravention has been introduced, namely a simplified procedure for finding and examining a contravention. Such a practice has been established for a series of contraventions that have a minimal social danger and for which it is not necessary to administer evidence, as the personal findings of the ascertaining agent are sufficient.

The basis of this initiative was primarily the remark that for certain illegal not essential acts, the state authorities take a series of actions and spend resources that are not justified or are not covered by the fines finally set.

Based on the reasoning that in certain situations when the offenders have a common sense of responsibility, the recognition of the alleged act and agree to bear the penalty in certain conditions more favorable to them, a simpler procedure could be applied which would greatly facilitate the activity of finding and examining the contraventions by the ascertaining agents.

On the same note, it is considered that by establishing mechanisms for simplified examination of the contravention case and concluding the collaboration agreement, the aim is to resolve the contravention process, in an optimal and predictable term, which contributes to respecting the person's right to a fair trial. These mechanisms are intended to increase the number of contravention cases solved in this way, which will lead to the concentration of human resources in order

și previzibil, fapt ce contribuie la respectarea dreptului persoanei la un proces echitabil. Prin aceste mecanisme se intenționează creșterea numărului de cauze contravenționale soluționate în acest mod, aspect ce va conduce la concentrarea resurselor umane în vederea creșterii operativității în instrumentarea dosarelor complexe și, nu în ultimul rând, la soluționarea cu celeritate a proceselor contravenționale [4].

Totodată, instituirea soluționării simplificate a unor cauze contravenționale prezintă și alte avantaje care cu siguranță justifică aplicarea acesteia, după cum urmează:

- stimularea persoanelor amendate, care își exprimă acordul față de constatarea faptei, de a plăti amenda aplicată în termenul stabilit, pentru a evita eventualele cheltuieli de punere în executare a acesteia, în cazul neplătii ei;

- timp rezonabil;

- reducerea volumului de lucru în vederea soluționării cauzei, agentul constatat având posibilitatea să realizeze alte atribuții de serviciu;

- posibilitatea contravenientului de a achita doar a patra parte din amendă, ceea ce este mult mai accesibil pentru membrii societății în contextul crizelor actuale;

- evitarea cheltuielilor pentru asigurarea unei proceduri contravenționale ordinare (asigurarea unui interpret, apărător, specialist, expert etc.).

Avantajele menționate și celelalte argumente prezentate mai sus oferă dreptul de existență a unor astfel de mecanisme în conformitate cu standardele internaționale.

De altfel, o procedură similară o identificăm și în cadrul cauzelor penale atunci când acestea se soluționează într-o procedură mai simplă în baza probelor acumulate la faza urmăririi penale [5, art. 3641] și în condiția semnării acordului de recunoaștere a vinovăției [5, art. 506].

Având la bază aceleași criterii și argumente, legiuitorul a optat pentru a introduce în legea contravențională capitolul VII în cartea a doua, partea specială, denumit: „Proceduri simplificate de constatare și examinare a contravenției”.

Conform acestor prevederi, examinarea faptei contravenționale în baza constatărilor per-

to increase efficiency in the handling of complex cases and, last but not the least, to the speedy resolution of contravention processes [4].

At the same time, the establishment of the simplified settlement of some contravention cases has other advantages that certainly justify its application, as follows:

- stimulation of the fined persons, who express their agreement to the finding of the deed, to pay the fine applied within the established term, in order to avoid the possible expenses for its execution, in case of non-payment;

- reasonable term;

- reduction of the workload in order to solve the case, the ascertaining agent having the possibility to perform other duties;

- the possibility of the offender to pay only the 4th part of the fine, which is much more accessible for the members of the society in the context of the current crises;

- avoiding of expenses for ensuring of an ordinary contravention procedure (providing an interpreter, defender, specialist, expert etc.).

The advantages presented and the other arguments presented above give the right to the existence of such a mechanism in accordance with international standards.

On the other hand, we identify a similar procedure in criminal cases when they are resolved in a simpler procedure based on the evidence accumulated at the stage of the criminal investigation [5, Art. 3641] and under the condition of signing of the guilty plea agreement [5, Art. 506].

Based on the same criteria and arguments, the legislator chose to introduce in the contravention law chapter VII of the second book, special part, called: “Simplified procedures for finding and examining the contravention”.

According to these provisions, the examination of the contravention based on the personal findings of the ascertaining agent without drawing up a report on the contravention can be applied if the following conditions are cumulatively met:

- a) contravention can be ascertain on the basis of the personal findings of the ascertaining

sonale ale agentului constatator fără a întocmi un proces-verbal cu privire la contravenție poate fi aplicată dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) contravenția poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator și nu necesită acumulare de probe;

b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției, și recunoaște săvârșirea contravenției;

c) examinarea contravenției și aplicarea sancțiunii țin de competența agentului constatator;

d) contravenția nu este pasibilă de sancțiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art. 4397.

În cazul săvârșirii contravenției de către un minor, procedura simplificată poate fi aplicată doar în condițiile asistării acestuia de către reprezentantul său legal [6, art. 4511, alin. (1) și (2)].

În cazul tragerii la răspundere contravențională în condițiile enumerate supra, agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancțiune egală cu o doime din minimumul sancțiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărții a doua [6, art. 4511, alin. (3)].

De fapt, această prevedere va încuraja contravenienții în anumite situații de a opta pentru a fi aplicată o procedură simplificată în privința lor pentru a avea posibilitatea de a achita o amendă practic de patru ori mai mică, beneficiind și de dreptul de a achita amenda contravențională în jumătate în decursul a trei zile lucrătoare de la momentul comunicării ei.

În conformitate cu Recomandarea nr. r (87) 18 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la simplificarea justiției penale (adoptată de către Comitetul de Miniștri la 17 septembrie 1987, la cea de-a 410-a întrunire a prim-miniștrilor), „în cazul infracțiunilor care sunt minore datorită circumstanțelor cauzei, în care faptele cauzei sunt bine constatate și se cunoaște cu certitudine că persoana învinuită a comis infracțiunea, se poate recurge la procedurile simplificate, care reprezintă o procedură în scris efectuată de autoritatea de drept, care, fără

agent and does not require the accumulation of evidence;

b) the person accepts the findings of the ascertaining agent, as sufficient to prove guilt, and recognizes the commission of the contravention;

c) the examination of the contravention and the application of the sanction fall within the competence of the ascertaining agent;

d) the contravention is not subject to the sanction of the property confiscation in accordance with Art. 4397.

In the case of an offense committed by a minor, the simplified procedure may be applied only under the conditions of his / her assistance by his / her legal representative [6, Art. 4511, paragraph (1) and (2)].

In the event of liability for the contravention under the conditions listed above, the ascertaining officer shall issue a decision imposing a penalty equal to a half of the minimum penalty in the form of a fine provided for in the special part of the second book [6, Art. 4511, paragraph (3)].

As a matter of fact, this provision will encourage offenders in certain situations to choose to apply a simplified procedure in their respect in order to be able to pay a fine practically 4 times lower, benefiting also from the right to pay the fine in half within 3 working days from the moment of its communication.

According to the Recommendation No. r (87) 18 of the Committee of Ministers to the Member States on the simplification of criminal justice (adopted by the Committee of Ministers on September 17, 1987, at the 410th meeting of prime ministers), “in the case of offenses which are minor due to the circumstances of the case, in which the facts of the case are well established and it is known with certainty that the accused has committed the offense, simplified procedures may be used, which are written procedures carried out by the rule of law, which, without recourse to the hearing stages, lead to decisions equivalent to sentences, such as criminal decision procedure. The criminal decision must contain the necessary elements for the accused to be duly informed of the consequences in case of acceptance. It must be communicated to him in a clear and definite

a recurge la etapele de audiere, duc la luarea deciziilor echivalente cu sentințele, cum ar fi procedura de decizie penală. Decizia penală trebuie să conțină elementele necesare pentru ca acuzatul să fie informat convenit despre consecințele în caz de acceptare. Trebuie să i se comunice într-o manieră clară și definită, oferindu-i persoanei în cauză timp suficient de a primi consultație juridică la dorința sa” [3, p. 336].

În baza acestor aprecieri, în legea contravențională au fost introduse reglementări cu referire la un act procesual de decizie pentru procedurile contravenționale simplificate, denumit „Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatat” [6, art. 4512].

Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatat este un document executoriu, care trebuie să includă:

a) data (ziua, luna, anul), ora și locul întocmirii deciziei;

b) calitatea, numele și prenumele agentului constatat, denumirea autorității pe care o reprezintă;

c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința, datele din buletinul de identitate al agentului constatat sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;

d) fapta contravențională, locul, timpul și circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție;

e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției;

f) aducerea la cunoștința contravenientului, precum și a reprezentantului legal al minorului a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art. 384 și 387 ale prezentului cod, precum și a consecințelor examinării contravenției în procedură simplificată;

g) declarația contravenientului despre recunoașterea săvârșirii contravenției și accep-

manner, giving the person concerned sufficient time to receive legal advice at his request” [3, p. 336].

Based on these assessments, regulations were introduced in the contravention law with reference to a procedural act of decision for simplified contravention procedures, called “Decision on the examination of the contravention based on the personal finding of the ascertaining agent” [6, Art. 4512].

The decision to examine the contravention on the basis of the finding of the ascertaining officer is an enforceable document, which must include:

a) date (day, month, year), time and place of decision;

b) quality, name and surname of the ascertaining agent, the name of the authority he represents;

c) name, surname, domicile and / or residence, data from the identity card of the ascertaining agent or, as the case may be, from another document establishing the identity of the person, and in the case of the legal person – name, headquarters, tax code, data of the representing natural person;

d) the act of contravention, place, time and circumstances of the case which are important for establishing the facts and their legal consequences, the identity of the victim, the assessment of the possible damages caused by the contravention;

e) the legal classification of the deed, the material norm of the contravention and the qualifying indications of the constitutive elements of the contravention;

f) bringing to the notice of the offender, as well as to the legal representative of the minor, their rights and obligations provided in Art. 384 and 387 of this code, as well as the consequences of the examination of the contravention in the simplified procedure;

g) the offender’s statement on the recognition of the commission of the offense and the acceptance of the findings of the ascertaining agent as sufficient to prove the offender’s guilt [6, Art. 4512, paragraph (1)].

No corrections, additions or other changes

tarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăției contravenientului [6, art. 4512, alin. (1)].

În decizia privind examinarea contravenției nu se admit rectificări, adăugiri și alte modificări. În cazul necesității unor astfel de acțiuni, se emite o nouă decizie în care se face consemnarea respectivă.

În cazul în care contravenientul este un minor, se consemnează și numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința reprezentantului legal al acestuia. În cazul în care contravenientul este asistat de un avocat, se consemnează identitatea acestuia.

Partea rezolutivă a deciziei cuprinde: încadrarea juridică a faptei contravenționale, decizia agentului constatator de sancționare a contravenientului, contul de virament al instituției bancare la care se va transfera valoarea amenzii, calea de contestare.

Decizia se semnează de către agentul constatator și contravenient și se înmânează o copie contravenientului și victimei, dacă există. În cel mult 24 de ore de la întocmire, decizia se înscrie în ordinea întocmirii într-un registru electronic ținut de Ministerul Afacerilor Interne.

Observăm că exigențele legale impuse deciziei sunt asemănătoare celor ale unui proces-verbal cu privire la contravenție.

Deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancțiunii, în instanța de fond conform competenței teritoriale.

Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator poate fi contestată de către contravenient, victimă, procuror sau de către conducătorii autorităților din care fac parte agenții constata-tori.

Deciziile privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate în baza următoarelor teme-iuri:

a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența materială;

b) contravenientul a fost sancționat pentru

are allowed in the decision of contravention's examination. A new decision is issued in which the record is made, in case such actions are required.

If the offender is a minor, the name, sur-name, domicile and / or residence of his legal representative shall also be recorded. If the offender is assisted by a lawyer, his identity also shall be recorded.

The decisive part of the decision comprises: the legal classification of the contravention deed, the decision of the ascertaining agent to sanction the offender, the transfer account of the banking institution to which the amount of the fine will be transferred, the way of contesting.

The decision shall be signed by the ascer-taining agent and the offender and a copy shall be handed to the offender and the victim, if any. Within 24 hours from the drafting, the decision shall be recorded in the drafting order in the elec-tronic register kept by the Ministry of Internal Af-fairs.

We note that the legal requirements im-posed on the decision are similar to those of a re-port on the contravention.

Decisions on the examination of the con-travention on the basis of the ascertaining agent's personal finding may be appealed within 15 days from the date of application of the sanction, in the court of first instance according to the territorial jurisdiction.

The decision to examine the contravention on the basis of the ascertaining agent's personal finding may be challenged by the offender, the victim, the prosecutor or by the heads of the au-thorities to which the ascertaining agents belong.

Decisions concerning the examination of the contravention on the basis of the finding of the ascertaining agent may be challenged on the following grounds:

a) the provisions on material competence have not been respected;

b) the offender has been sanctioned for a deed not provided for in the special part of the second book;

c) sanctions were applied in limits other than those provided for in the special part of the second book [6, Art. 4513].

o faptă care nu este prevăzută de partea specială a cărții a doua;

c) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de partea specială a cărții a doua [6, art. 4513].

Recursul declarat se examinează de către un judecător conform capitolului VIII din titlul II cartea a doua a Codului contravențional, care se aplică în mod corespunzător, cu excepțiile stabilite.

Instanța de recurs poate adopta una din următoarele decizii:

1) să respingă recursul și să mențină decizia agentului constatator dacă este:

- a) tardiv;
- b) inadmisibil;
- c) nefondat;

2) să admită recursul și să anuleze decizia agentului constatator și să adopte una dintre următoarele soluții:

a) dispunerea achitării persoanei sau încetării procesului contravențional;

b) rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului.

Părțile se informează despre locul, data și ora ședinței de examinare a recursului, însă neaprezentarea acestora nu împiedică examinarea recursului și desfășurarea ședinței, în cazul în care la dosar este dovada citării fiecărei părți [6, art. 4514].

O altă condiție obligatorie acestei proceduri simplificate este recunoașterea integrală a vinii de către făptuitor. Această recunoaștere este necesar de consemnat într-un anumit act procesual ceea ce va înlătura orice dubiu că procedura simplificată a fost aplicată incorect sau ilegal.

Actul prin care făptuitorul își recunoaște vina și acceptă să suporte amenda contravențională redusă a fost denumit de către legiuitor drept „Acord de colaborare”. În conformitate cu modificările operate în legea contravențională de la art. 4515, alin. (1), „Acordul de colaborare este o tranzacție încheiată între agentul constatator, după caz, procuror și contravenient, care își recunoaște vina, integral, în schimbul unei pedepse reduse. Acordul de colaborare poate fi încheiat în orice moment al

The declared appeal is examined by a judge according to chapter VIII from the title II of the second book of the Contravention Code, which shall be applied accordingly, with the exceptions laid down.

The court of appeal may take one of the following decisions:

1) dismiss the appeal and uphold the decision of the ascertaining agent if it is:

- a) belated;
- b) inadmissible;
- c) groundless;

2) to admit the appeal and cancel the decision of the ascertaining agent and to adopt one of the following solutions:

a) ordering the acquittal of the person or the termination of the contravention process;

b) retrial of the case with a new decision, but without worsening the offender's situation.

The parties shall be informed about the place, date and time of the hearing of the appeal, but their failure to appear shall not prevent the examination of the appeal and the conduct of the hearing, if the file is evidence of the summons of each party [6, Art. 4514].

Another mandatory condition for this simplified procedure is the full recognition of guilt by the perpetrator. This recognition must be recorded in a specific procedural document, which will remove any doubt that the simplified procedure has been applied incorrectly or illegally.

The act by which the perpetrator admits his guilt and agrees to bear the reduced contravention fine was referred to by the legislator as “Collaboration Agreement”. In accordance with the amendments operated in the contravention law by Art. 4515, paragraph (1) “The Collaboration Agreement is a transaction concluded between the ascertaining agent, as the case may be, the prosecutor and the offender, who admits his guilt, in full, in exchange for a reduced punishment. The collaboration agreement can be concluded at any time of the contravention process until the substantive settlement of the contravention case is over” [6, Art. 4515, paragraph (1)].

In the case of concluding the collaboration agreement, the offender will be subject to a sanction not exceeding a half of the maximum sanc-

procesului contravențional până la soluționarea în fond a cauzei contravenționale” [6, art. 4515, alin. (1)].

În cazul încheierii acordului de colaborare, contravenientului i se va aplica o sancțiune ce nu depășește o doime din maximul sancțiunii sub formă de amendă prevăzută pentru contravenția comisă.

Acordul de colaborare poate fi inițiat de către agentul constatator, după caz, procuror, contravenient sau apărătorul său, reprezentantul legal în cazul săvârșirii contravenției de către un minor. Agentul constatator, după caz, procurorul este obligat să refuze încheierea acordului de colaborare în cazul în care fapta nu constituie contravenție sau prezintă semne de infracțiune. Refuzul de a accepta încheierea acordului de colaborare nu este pasibil nici unei căi de atac.

În cazul încheierii acordului de colaborare, agentul constatator, după caz, procurorul încetează acumularea probelor, iar contravenientul nu mai este în drept să-și retragă acordul.

În cazul încheierii acordului de colaborare, cauza contravențională va fi soluționată, prin decizie asupra cazului contravențional, în condițiile acordului de colaborare, după forma și conținutul stipulate la art. 4512, cu excepțiile prevăzute de prezentul articol.

Prevederile art. 444, 4514 din prezentul cod se vor aplica în mod corespunzător în privința acordului de colaborare [6, art. 4515, alin. (6)].

Concluzii. Salutăm această inițiativă și o considerăm una eficientă în cazurile de contravenții caracterizate printr-un pericol social redus, în situația în care făptuitorul recunoaște vinovăția sa și acceptă condițiile procedurii simplificate. Astfel, agenții constatori ar putea reduce din activitățile de constatare și examinare a contravenției cu elemente de birocrăție.

Totuși prevederile legale nu sunt redactate cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită aplicarea corectă și fără interpretări subiective din partea părților procesului contravențional.

Analizând capitolul VII „Proceduri simplificate de constatare și examinare a contravenției”, identificăm niște neclarități. Totuși chiar dacă sunt stipulate condițiile cumulative care determi-

tion in the form of a fine provided for the offense committed.

The collaboration agreement may be initiated by the ascertaining agent, as the case may be, the prosecutor, the offender or his defense counsel, the legal representative in case of committing the contravention by a minor. The ascertaining agent, as the case may be, the prosecutor is obliged to refuse the conclusion of the collaboration agreement if the deed does not constitute a contravention or shows signs of crime. Refusal to accept the conclusion of the collaboration agreement is not subject to any appeal.

In case of concluding the collaboration agreement, the ascertaining agent, as the case may be, the prosecutor ceases to accumulate the evidence and the offender is no longer entitled to withdraw his consent.

In case of concluding the collaboration agreement, the contravention case will be solved, by decision on the contravention case under conditions of the collaboration agreement, according to the form and content stipulated in Art. 4512, with the exceptions provided for in this article.

Provisions of the Art. 444, 4514 of the present code will be applied according to the collaboration agreement [6, Art. 4515, paragraph (6)].

Conclusions. We welcome this initiative and consider it an effective one in cases of contraventions characterized by a reduced social danger, in the situation when the perpetrator admits his guilt and accepts the conditions of the simplified procedure. Thus, the ascertaining agents could reduce from the activities of finding and examining the contravention with the elements of bureaucracy.

However, the legal provisions are not drafted with sufficient precision, so as to allow the correct application and without subjective interpretations by the parties to the contravention process.

Analyzing the chapter VII “Simplified procedures of finding and examining of contravention” we identify some ambiguities. However, if the cumulative conditions determining the application of a simplified procedure are stipulated, we consider that it would be welcome if the legislator would expressly list the series of contraventions

nă aplicarea unei proceduri simplificate, considerăm că ar fi binevenit dacă legiuitorul ar enumera expres șirul contravențiilor pentru care poate fi aplicată o astfel de procedură. O atare precizare ar face o claritate și la art. 441 CC al RM „Aplicarea sancțiunii mai blânde decât cea prevăzută de lege” din conținutul căruia nu sunt clare condițiile în care poate fi aplicată o sancțiune mai blândă decât cea prevăzută de lege.

Constatăm cu regret că în conținutul art. 441, alin. (1) CC al RM există anumite carențe care pot determina anumite neclarități sau caducitatea normei juridice. De exemplu, prevederile de la acest alineat se termină cu sintagma „...agentul constatator, după caz, procurorul, instanța de judecată sau comisia administrativă poate aplica o sancțiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărții a doua pentru contravenția respectivă”. Dar analizând structura Codului contravențional al Republicii Moldova, stabilim că „cartea a doua” a legii contravenționale nu conține norme care să prevadă anumite sancțiuni dar reglementează procesul contravențional. În acest context, considerăm că legiuitorul trebuie să înlăture această carență, înlocuind sintagma „cărții a doua” cu cea a „cărții întâi”.

Totodată, considerăm că art. 441 CC al RM ar fi logic și corect să fie completat cu alin. (3), având următorul conținut: „(3) Agentul constatator poate aplica o sancțiune sub limita minimă în cadrul procedurilor simplificate de constatare și examinare a contravențiilor conform art. 4511”.

for which such a procedure can be applied. A similar precision would make clarity in Art. 441 of the Contravention Code of the Republic of Moldova “Applying of the milder sanction than the one provided by law” from the content of which the conditions under which a sanction milder than the one provided by law may be applied are not clear.

We note with regret that in the content of Art. 441, paragraph (1) of the Contravention Code of the Republic of Moldova there are certain shortcomings that may lead to certain ambiguities or the expiration of the legal norm. For example, the provisions of this paragraph end with the phrase “...the ascertaining agent, as the case may be, the prosecutor, the court or the administrative commission may apply a sanction below the minimum limit, provided by the special part of the second book for the respective contravention”. But analyzing the structure of the Contravention Code of the Republic of Moldova, we establish that the “second book” of the contravention law does not provide for certain sanctions but regulates the contravention process. In this context, we consider that the legislator must remove this deficiency, replacing the phrase “second book” with “first book”.

At the same time, we consider that Art. 441 of the Contravention Code of the Republic of Moldova, would be logical and correct to be completed with paragraph (3) with the following content “(3) The ascertaining agent may apply a sanction below the minimum limit within the simplified procedures for finding and examining the contraventions according to Art. 4511”.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Stamatini Șt., Compatibilitatea procedurii contravenționale cu practica CEDO. În: *Analele științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova, Științe socioumane*, ediția a X-a, Chișinău, 2019, p. 105. (https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Compatibilitatea%20procedurii%20contravenționale%20cu%20practica%20CEDO%20.pdf, accesat la data de 06.08.2020).
2. Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1298 din 24.07.1997. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*

- nr. 54-55 din 21.08.1997.
3. Dolea Ig., Zaharia V., Culegere de acte internaționale în domeniul justiției penale, Vol. II, Chișinău, Ed. „Cartea Juridică”, 2011, p. 336. (http://irp.md/uploads/files/2014-04/1396951691_cartea_juridica_c_2.pdf, accesat la data de 03.08.2020).
 4. Nota informativă la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 415 din 11.05.2018.
 5. Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122 din 14.03.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 248-251 din 05.11.2013, varianta în vigoare la data de 06.08.2020.
 6. Codul contravențional al Republicii Moldova, nr. 218 din 24.10.2008. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 78-84 din 17.03.2017, varianta în vigoare la data de 06.08.2020.
 7. Legea Republicii Moldova nr. 159 din 12.10.18 privind modificarea unor acte legislative. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 416-422 din 09.11.2018.

Despre autori

Vitalie IONAȘCU,

*doctor în drept, conferențiar universitar
la Catedra „Drept polițienesc și securitate publică”
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM,
tel. 079603128,
[vetallivetalli3@gmail.com](mailto:vetailivetalli3@gmail.com);*

Vitalie ROMANDAȘ,

*șef adjunct al Secției urmărire penală
a Inspectoratului de Poliție Bălți
al IGP al MAI al RM,
tel. 069528042,
vitalossup@mail.ru.*

About authors

Vitalie IONAȘCU,

*PhD, associate professor at the
Chair “Police Law and Public Security”
of the Academy “Stefan cel Mare” of the MIA
of the Republic of Moldova,
tel. 079603128,
[vetallivetalli3@gmail.com](mailto:vetailivetalli3@gmail.com)*

Vitalie ROMANDAȘ,

*Deputy Head of the Criminal Investigation
Section of the Balti Police Inspectorate of the GPI
of the MIA of the Republic of Moldova,
tel. 069528042,
vitalossup@mail.ru.*